

Jasmina Bišćević Tokić
Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Skupština Kantona Sarajevo
n/r predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo

Uputiti: Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo

PREDMET: INICIJATIVA

Poštovani,

Na osnovu člana 106. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj: 41/12, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16), upućujem inicijativu Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo za upućivanje zahtjeva Federalnom ministarstvu zdravstva radi izmjene i dopune „Plana i programa subspecializacije za doktore medicine“

OBRAZLOŽENJE

Pandemija koronavirusa u kojoj se trenutno nalazimo i protiv koje vodimo bitku, a čiji je kraj i ishod neizvjestan, ukazala je na brojne nedostatke i slabosti zdravstvenog sistema Kantona Sarajevo. Svaka bitka izrodi heroje, a heroji ove bitke definitivno su zdravstveni radnici.

Ne umanjujući značaj i doprinos bilo kojeg zdravstvenog radnika, u ovoj svojoj Inicijativi bazirat ću se prvenstveno na rad i realne potrebe JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo i ljekara-specijalista urgentne medicine.

Kao što nam je svima poznato, zdravstveni radnici ove ustanove su od samog početka pandemije stali na prvu liniju odbrane i uložili velike napore u očuvanju zdravlja i zaštite života građana Kantona Sarajevo, pri čemu su svoju osnovnu djelatnost, pružanje hitne medicinske pomoći vitalno ugroženim pacijentima, obavljali u punom kapacitetu i na zaista visoko profesionalnom nivou. JU Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kantona Sarajevo je jedna od rijetkih zdravstvenih ustanova koja se može pohvaliti eksponencijalnim razvojem i unapređenjem svoje službe koja je u svim segmentima u skladu sa svjetskim smjernicama. Menadžment ove ustanove na čelu sa Mr.sci.med.dr Ademom Zalihićem, radeći u izrazito otežanim uslovima zbog pandemije, u posljednje dvije godine uspio je realizovati niz veoma važnih projekata. Uspostava prostorije za opservaciju potencijalno vitalno ugroženih pacijenata, uspostava savremene urgentne laboratorije, nabavka RTG aparata i uspostava RTG

službe za čiji je rad i Vlada Kantona Sarajevo dala saglasnost, uspostava službe hitne medicinske pomoći na motociklu, uspostava i širenje mreže javno dostupnih Automatskih eksternih defibrilatora na Kantonu Sarajevo, skora nabavka ultrazvučnog aparata u svrhu urgentne dijagnostike... samo su dio projekata koji su realizovani sa ciljem podizanja pružanja hitne medicinske pomoći na još veći nivo što za posljedicu ima veću stopu preživljavanja i brži oporavak vitalno ugroženih pacijenata, a zbog adekvatne trijaže i smanjen priliv pacijenata na sekundarni i tercijarni nivo zdravstvene zaštite.

Centar za edukaciju hitne medicinske pomoći JU ZHMP KS sa svojim Edukatorima koji rade po rješenju Federalnog ministra zdravstva, ima za cilj pružanje kontinuirane edukacije za medicinske radnike JU ZHMP KS, ali zbog kvalitete edukacija koje provode i za drugi medicinski i nemedicinski kadar, postali su regionalno poznati i priznati.

Gore navedeno samo je mali dio rezultata rada i zalaganja menadžmenta i zdravstvenih radnika JU ZHMP KS i predstavlja tek početak u razvijanju i unapređenju hitne medicinske pomoći. Međutim, organizaciono unapređenje i tehnički napredak pomenute službe zahtjeva i paralelni napredak u stručnom usavršavanju medicinskog kadra. Osim „horizontalne edukacije“ (sticanje znanja kroz edukacije bez dobivanja novih kompetencija), specijalisti urgentne medicine imaju potrebu i za „vertikalnom edukacijom“ (edukacija koja se provodi kroz specijalizacije i subspecijalizacije sa dobivanjem kompetencija shodno edukaciji). Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti FBiH, a na osnovu plana i programa Federalnog ministarstva zdravstva, doktorima medicine omogućena je „vertikalna edukacija“ kroz specijalizacije iz određene medicinske oblasti nakon čega ostvaruju pravo na veći stepen edukacije kroz subspecijalizaciju. Kada govorimo o zdravstvenim ustanovama u čijem je domenu pružanje prehospitalne hitne medicinske pomoći, za doktore medicine iz tih ustanova predviđene su specijalizacije iz urgentne medicine u trajanju od 5 godina. Nakon završene specijalizacije i sticanja kompetencija i zvanja „specijalista urgentne medicine“, edukacija za ove specijaliste kroz „vertikalnu edukaciju“, prema trenutnim propisima Federalnog ministarstva zdravstva, formalno-pravno je završena. Istim ovim problemom, nelogičnošću, a slobodno mogu reći i čistom diskriminacijom, opterećeni su i specijalisti urgentne medicine uposleni u Klinici urgentne medicine KCUS-a i Urgentnom centru Opšte bolnice „Prim.dr Abdulah Nakaš“.

Federalno ministarstvo zdravstva u Službenim novinama br.75, od 19.10.2020.godine, objavilo je „Plan i program za subspecijalizacije“ u kojem je predviđeno 70 subspecijalizacija iz svih medicinskih oblasti. Pomenutim planom i programom propisani su i potrebni uslovi koje doktori medicine-specijalisti moraju ispunjavati za prijavu na neku od predviđenih subspecijalizacija. Prema istom planu i programu specijalista urgentne medicine nema mogućnost da se prijavi ni na jednu subspecijalizaciju jer ni za jednu ne ispunjava opšte uslove.

Prema zvaničnim statističkim podacima JU ZHMP KS a koji su u koleraciji sa podacima svjetskih relevantnih institucija, 80% svih iznenadnih srčanih zastoja koji se dese u Kantonu Sarajevo, dese se izvan zdravstvene ustanove, na ulici, radnom mjestu, u našim kućama, u našim stanovima... To su naši roditelji, naši rođaci, prijatelji, saradnici i poznanici, a između njihove kliničke i definitivne smrti stoji jedino tretman tima hitne medicinske pomoći na čelu sa specijalistom urgentne medicine. Nakon što tim hitne medicinske pomoći na čelu sa specijalistom urgentne medicine uspije u reanimaciji i stabilizaciji vitalnih parametara

pacijenta, uz kontinuirani nadzor pacijenta transportuju ga na urgentni centar sekundarnog ili tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite gdje ga na daljnji tretman predaju opet specijalisti urgentne medicine...Ovo je samo jedan od primjera koji pokazuje da većina vitalno ugroženih pacijenata, u najtežim i presudnim momentima, od trenutka nastanka nesreće do definitivnog zbrinjavanja od strane specijaliste ili subspecijaliste kojima je sistem omogućio najveći nivo edukacije, u najmanje dva navrata bude tretiran od strane specijaliste urgentne medicine kojima je isti taj sistem onemogućio edukaciju kroz subspecijalizaciju. Apsurdno je spominjati da stopa preživljavanja i ishod oporavka vitalno ugroženog pacijenta kao i uspješnost definitivnog tretmana od strane drugih specijalista uveliko zavisi upravo od znanja i vještina specijaliste urgentne medicine koji nažalost nema mogućnost dodatne edukacije.

Također, bitno je podsjetiti sve nas da su posljedice koje izaziva Covid 19 opća nepoznanica, te da bi kroz subspecijalizacije specijalista urgentne medicine građanima Kantona Sarajevo omogućili veći stepen zdravstvene zaštite i u ovom segmentu. Pored navedenih razloga, samo otvaranje mogućnosti subspecijalizacije i za specijaliste urgentne medicine povećalo bi zainteresovanost za urgentnu medicinu kod mladih doktora medicine koji se sve teže odlučuju za ovu veoma važnu granu medicine.

Zbog svega navedenog pokrećem Inicijativu da Vlada Kantona Sarajevo i Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo uputi zahtjev Ministarstvu zdravstva Federacije BiH za izmjenu i dopunu „Plana i programa za subspecijalizaciju“ kako bi se i specijalistima urgentne medicine omogućile prijave na iste, sa ciljem unapređenja i očuvanja ove časne i veoma važne profesije.

S poštovanjem,

Jasmina Bišćević Tokić, Zastupnica u Skupštini Kantona Sarajevo

